

Sygn. akt VU 290/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 lutego 2023 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : sekretarz sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu 22 lutego 2023 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy S. B.

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania S. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 14 września 2022 roku

sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej S. B. prawo do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 12.11.2021r. do 18.11.2021 r. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej i zwalnia z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za wyżej wymieniony okres.

Sygn. akt V U 290/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 września 2022 roku, znak (...), nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej S. B. prawa do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego od 12 listopada 2021 roku do 18 listopada 2021 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 484,69 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że 8 kwietnia 2022 roku i 29 kwietnia 2022 roku ubezpieczona złożyła korekty dokumentów rozliczeniowych za listopad 2021 roku co spowodowało zmianę okresu podlegania do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i konieczność weryfikacji wypłaconego zasiłku chorobowego. Podniósł, że ubezpieczona podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 10 grudnia 2014 roku do 31 października 2021 roku. Dodał, że niezdolność do pracy powstała w okresie niepodlegania do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, a zasiłek chorobowy jest nienależny i nie podlega zwrotowi.

Od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie w którym wniosła o zmianę decyzji, prawidłowe rozksięgowanie składki za listopad 2021 roku oraz odstąpienie od zobowiązania zwrotu pobranego zasiłku chorobowego. W uzasadnieniu wskazała, że decyzja ZUS jest wadliwa, ponieważ uznał, że opłacona składka została opłacona w niepełnej wysokości. Wskazała, że 6 grudnia 2021 roku dokonała zapłaty 1.839,31 zł z tytułu składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe. Podniosła, że 8 kwietnia 2022 roku złożyła korektę deklaracji DRA za listopad 2021 w związku z wypłaconym zasiłkiem chorobowym za 12.11-18.11.2021 roku, w której błędnie wskazała zaniżając podstawę naliczenia ubezpieczeń, kolejno 29 kwietnia 2022 roku złożyła korektę z prawidłowo wskazaną podstawą i prawidłowo naliczonymi składkami. Na dzień powstania niezdolności do pracy posiadała nadpłatę na koncie składowym z uwzględnieniem pierwszej i drugiej korekty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczona S. B. jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu podlega od 1 maja 2013 roku ubezpieczeniom społecznym, a od 10 grudnia 2014 roku ubezpieczeniu chorobowemu.

Ubezpieczona była niezdolna do pracy w okresie od 12 listopada 2021 roku do 18 listopada 2021 roku.

Za okres niezdolności ZUS wypłacił ubezpieczonej zasiłek chorobowy.

26 listopada 2021 roku ubezpieczona złożyła deklarację ZUS DRA za listopad 2021 roku, w której wskazała wysokość składek na ubezpieczenie społeczne – 1.839,31 zł.

6 grudnia 2021 roku ubezpieczona dokonała zapłaty składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 1.839,31 zł za listopad 2021 roku.

8 kwietnia 2022 roku ubezpieczona złożyła korektę deklaracji DRA za listopad 2021 w związku z wypłaconym zasiłkiem chorobowym od 12 listopada 2021 roku do 18 listopada 2021 roku, w której błędnie wskazała podstawę naliczenia ubezpieczeń (wskazała 8 dni pobierania zasiłku zamiast 7), podała wysokość składek na ubezpieczenie społeczne – 1.552,45 zł.

29 kwietnia 2022 roku ubezpieczona złożyła korektę z prawidłowo wskazaną podstawą i prawidłowo naliczonymi składkami. Suma składek zwiększyła się do kwoty 1.588,32 zł.

Decyzją z dnia 14 września 2022 roku, znak (...), nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego od 12 listopada 2021 roku do 18 listopada 2021 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 484,69 zł.

Dowód: akta organu rentowego:- zaświadczenia płatnika składek,- zastawienie wybranego ubezpieczenia, - wnioski o poświadczenie ubezpieczenia chorobowego z 28.12.2021 r. i z 05.09.2022 r.,- odpowiedź na wniosek o poświadczenie ubezpieczenia chorobowego,

- karta zasiłkowa, - decyzja ZUS z 14.09.2022r.;

Potwierdzenie transakcji k. 6, ZUS DRA k. 7-10,

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych i powołanych wyżej dowodów z dokumentów, które wzajemnie się uzupełniały tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

W świetle art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi albo chorobowym następuje od dnia wskazanego odpowiednio w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 36 ust. 10 albo 14, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym zgłoszenie zostało złożone w Zakładzie, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Jak stanowi przepis art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j.t. ze zm) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy systemowej, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż ubezpieczona nie utraciła prawa do zasiłku chorobowego za okresy wskazane w decyzji, a tym samym wypłacony zasiłek nie jest świadczeniem nienależnym i ubezpieczona nie jest zobowiązana do jego zwrotu.

Przeprowadzone postępowanie wykazało, że w pierwotnej deklaracji ZUS DRA złożonej 26 listopada 2021 roku ubezpieczona wskazała wysokość składki na ubezpieczenia społeczne w prawidłowej kwocie 1.839,31 zł. Bezsporne było również, iż w dniu 6 grudnia 2021 roku, a więc w ustawowym terminie, ubezpieczona dokonała zapłaty składki we wskazanej wysokości za listopad 2021 roku. Ubezpieczona uregulowała więc składkę w ustawowym terminie, w pełnej wysokości, zgodnie ze złożoną deklaracją. Jednakże 8 kwietnia 2022 roku ubezpieczona dokonała korekty deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA za listopada 2021 roku, w której wskazała wysokość składek na ubezpieczenia społeczne – 1.552,45 zł. Zaś 29 kwietnia 2022 roku ubezpieczona złożyła korektę z prawidłowo wskazaną podstawą i prawidłowo naliczonymi składkami, w której suma składek zwiększyła się do kwoty 1.588,32 zł. Sąd nie zgadza się z twierdzeniami ZUS, że z tego powodu powstała na jej koncie niedopłata w wysokości 35,87 zł. Sąd miał na uwadze, że ubezpieczona opłaciła już składkę za listopada 2021 roku i to w wysokości - jak się okazało - wyższej niż się należało. W ocenie Sądu na dzień powstania niezdolności do pracy ubezpieczona posiadała nadpłatę na koncie składkowym, nie zaś jej niedopłatę jak twierdził ZUS, z uwzględnieniem pierwszej i drugiej korekty deklaracji ZUS DRA. W ocenie Sądu, korekta deklaracji najpierw powodująca znaczne obniżenie składki, a następnie jej nieznaczne podwyższenie w stosunku do pierwszej korekty, nie powoduje możliwości uznania składki za nieopłaconą w sytuacji, gdy w rzeczywistości składka została zapłacona w wysokości znacznie przekraczającej wymaganą. Inną kwestią jest księgowe rozliczenie składek. W ocenie Sądu w przypadku złożenia kilku korekt, organ powinien ponownie rozliczyć na nowo każdą powstałą w ten sposób nadpłatę z ostatniej z korekt z faktycznie dokonaną wpłatą, ewentualnymi z wcześniejszymi korektami. Postępowanie organu powoduje generowanie „sztucznych” niedopłat, podczas gdy w rzeczywistości na koncie przez cały czas istnieje nadpłata.

Mając na uwadze powyższe, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej S. B. prawo do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 12 listopada 2021 roku do 18 listopada 2021 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz zwolnił ubezpieczoną z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za wyżej wymieniony okres.

Sędzia Wiesław Jakubiec